

Sygn. akt II Ca 1388/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dorota Gamrat-Kubeczak
Sędziowie:	SO Małgorzata Grzesik (spr.) SO Zbigniew Ciechanowicz
Protokolant:	sekr. sądowy Ziemowit Augustyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 września 2014 roku w S.

sprawy z powództwa **R. N.**

przeciwko **Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie

z dnia 17 września 2013 r., sygn. akt I C 663/12

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda R. N. kwotę 600 zł (sześciuset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

Sygn. akt II Ca 1388/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 września 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. na rzecz powoda R. N. kwotę 5.250 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 29 stycznia 2011 r. (punkt I.) oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.480 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt II.). Ponadto nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie kwotę 1.107 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (punkt III.).

Powyższe orzeczenie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

W dniu 28 sierpnia 2010 roku doszło do kolizji w wyniku, której uszkodzeniu uległ, należący do R. N. samochód marki N. (...) o nr rej. (...). Sprawca kolizji zawarł z Towarzystwem (...) spółką akcyjną z siedzibą w W. umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, obowiązującą w chwili tej kolizji. R. N. od 28 listopada 2001 roku prowadzi działalność gospodarczą pod firmą: (...) w S., której przedmiotem jest szeroko rozumiana działalność w zakresie usług budowlanych. Pojazd marki N. (...) wykorzystywany był przez powoda do prowadzenia działalności gospodarczej. Samochód ten ma zamontowany hak holowniczy, umożliwiając tym samym transport materiałów i maszyn. Pojazd ten nie jest wprowadzony do ewidencji środków trwałych działalności prowadzonej przez powoda. Prowadzona przez powoda działalność gospodarcza często wymaga od niego wynajmu pojazdów celem prowadzenia prac na kilku budowach równocześnie. W dniu 27 sierpnia 2010 roku powód zawarł z A. B. umowę najmu samochodu marki M. (...). Strony określiły w umowie czynsz najmu w wysokości 350 zł netto za każdą rozpoczętą dobę (§ 3 umowy). W umowie wskazano, że zawarta została na czas nieokreślony licząc od dnia 27 sierpnia 2010 roku (§ 6 umowy) oraz, że każda ze stron może wypowiedzieć umowę z zachowaniem 1 dnia okresu wypowiedzenia. Kolizja drogowa z dnia 28 sierpnia 2010 roku uniemożliwiła powodowi korzystanie z należącego do niego pojazdu marki N. (...) zarówno w celach prywatnych, jak też i w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej, stąd też powód podjął próbę wypożyczenia takiego samego samochodu. We wrześniu 2010 roku w zlokalizowanych na terenie S. wypożyczalniach pojazdów nie było w ofercie samochodu marki N. (...), a średnia cena dobowego wynajmu pojazdu klasy N. (...) bez limitu kilometrów z pełnym ubezpieczeniem wynosiła w tym okresie 554,80 zł netto. Okres wypożyczenia pojazdu marki M. (...) wyniósł 15 dni, a jego koszt całkowity to kwota 5.250 zł netto. Z uwagi na uszkodzenie pojazdu powód zgłosił szkodę w pojeździe pozwanemu towarzystwu ubezpieczeń. Decyzją z dnia 18 października 2010 roku w oparciu o sporządzoną kalkulację kosztów naprawy pojazdu, przyznano powodowi odszkodowanie za szkodę w wymienionym pojeździe w kwocie 5.311,11 zł. Pełnomocnik powoda – F. S. pismem z dnia 6 grudnia 2010 roku działając w imieniu R. N. wniósł o zapłatę kwoty 5.250 zł w terminie 7 dni tytułem pełnej poniesionej w związku z kolizją z dnia 28 sierpnia szkody. W piśmie tym uzasadniając roszczenie pełnomocnik powoda wskazał, że jest to koszt wynajęcia pojazdu zastępczego przez powoda. Przedmiotowe wezwanie pozwany otrzymał dnia 29 grudnia 2010 roku. Pozwany pismem z dnia 21 stycznia 2011 roku odmówił wypłaty na rzecz pozwanego odszkodowania tytułem kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Swoje stanowisko pozwany podtrzymał również w piśmie z dnia 5 lipca 2011 roku. Czas konieczny do naprawy pojazdu powoda marki N. (...) celem usunięcia skutków kolizji z dnia 28 sierpnia 2010 roku to 13 dni roboczych, tj. w sumie 17 dni kalendarzowych.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo było uzasadnione w całości. Sąd wskazał, że podstawę prawną żądania pozwu stanowił przepis art. 822 k.c. oraz art. 34 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 ze zm.). Sąd zaznaczył, iż spór w przedmiotowej sprawie dotyczył zasadności wynajmu przez poszkodowanego pojazdu zastępczego, a właściwie co do związku przyczynowego zaistniałego pomiędzy tym wynajmem, a kolizją z dnia 28 sierpnia 2010 roku, jak również co do kosztów tego wynajmu, (ilości dni niezbędnych na naprawę pojazdu powoda). Ustalenia w zakresie stanu faktycznego sprawy Sąd Rejonowy poczynił w oparciu o ujawnione w sprawie dowody z dokumentów, których autentyczności i mocy dowodowej nie kwestionowała żadna ze stron, a które przy tym nie wzbudziły wątpliwości Sądu. Sąd mając na uwadze art. 36 ust. 1 wskazanej ustawy i art. 361 § 2 k.c. uznał, że fakt iż pozwany wynajmu samochodu marki M. (...) dokonał na dzień przed zaistnieniem kolizji, sam w sobie jeszcze nie może stanowić o bezzasadności roszczenia powoda. W tym zakresie za w pełni wiarygodne Sąd uznał bowiem zeznania powoda, że pojazd ten wynajęty został w innym celu, jednak zaistnienie kolizji oraz niemożność wypożyczenia za kwotę 350 zł netto pojazdu podobnej klasy jak uszkodzony, skłoniła powoda do przedłużenia okresu najmu.

Sąd zaznaczył, iż biegły M. M. w swojej opinii wskazał na niemożność wypożyczenia takiego samochodu jak uszkodzony na terenie S. oraz, że średnia cena netto wynajmu pojazdu podobnej klasy jak powoda wynosiła we wrześniu 2010 roku kwotę o 204,80 zł netto wyższą niż stawka za wynajem wypożyczonego dnia 27 sierpnia 2010 roku M. (...). Zdaniem Sądu powyższe okoliczności pozwalają na dokonanie ustalenia, że powód przedłużając okres wynajmu przedmiotowego pojazdu podjął działania zmierzające do zminimalizowania szkody. Oceniając w tym względzie zgromadzony materiał dowodowy Sąd miał również na uwadze, że zasady doświadczenia życiowego

wskazują, iż zdecydowana większość osób prowadzących działalność gospodarczą, w sytuacji gdy posiada tylko jeden samochód, użytkuje ten pojazd zarówno w celach prywatnych, jak i służbowych. Skoro więc pojazd marki N. (...) wyposażony był w hak holowniczy uzasadnionym było uznanie, że służył on również do przewożenia materiałów budowlanych. Wszystkie te wyżej powołane okoliczności pozwalają w ocenie Sądu na dokonanie ustalenia o zaistnieniu związku przyczynowego pomiędzy kolizją z dnia 28 sierpnia 2010 roku, a decyzją powoda o przedłużeniu okresu wynajmu pojazdu marki M. (...). Sąd zauważył, że – jak wynika z przedłożonego przez powoda zaświadczenia o zmianie we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej – powód prowadzi swoją działalność w zakresie usług budowlanych bez przerwy od 2001 roku, nadto w sprawie nie kwestionowane było, że jest to jedyna działalność prowadzona przez powoda, stanowiąca jego główne źródło zarobkowania. Zasady doświadczenia życiowego wskazują natomiast, że przy wykonywaniu takich prac posiadanie środka transportu jest niezbędne z uwagi chociażby na ciężar materiałów budowlanych niezbędnych do prowadzenia takich prac oraz okoliczność, że to właśnie na osobach wykonujących takie usługi bardzo często spoczywa obowiązek dostarczenia materiałów. Powyższe zaś pozwala na dokonanie ustalenia, że uszkodzenia pojazdu powoda na skutek kolizji wywołało po stronie powoda potrzebę wynajęcia innego pojazdu niezbędnego do prowadzenia działalności gospodarczej. Sąd I instancji reasumując powyższe dokonał ustalenia, że wynajęcie pojazdu zastępczego pozostawało w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 28 sierpnia 2010 roku. Sąd Rejonowy co do ilości dni koniecznych do naprawy miał na względzie dowód z pisemnej opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego M. M. jak i dowód z jego ustnej opinii, przeprowadzony na rozprawie z dnia 3 września 2013 roku. W ocenie Sądu I instancji wnioski sformułowane przez tego biegłego były wyczerpujące i spójne. Z teźże wynikało jednoznacznie, że czas niezbędny do przeprowadzenia naprawy pojazdu powoda to łącznie 13 dni roboczych (trzy dni na kwalifikację uszkodzeń, cztery dni na realizację zamówienia części, trzy dni na wykonanie naprawy blacharskiej, dwa dni na prace lakiernicze i jeden dzień na sezonowanie powłoki lakierowej). Skoro więc jest to 13 dni, to uwzględniając dni wolne od pracy zdaniem Sądu zasadnym było uznanie, że okres naprawy to 17 dni. Podnoszone przez pozwanego zarzuty dotyczące zmniejszenia ilości niezbędnych do naprawy dni z 17 na 8 dni w ocenie Sądu nie były przekonujące. W tym zakresie za w pełni wiarygodne Sąd uznał twierdzenia biegłego, że pojazd powoda po zdemontowaniu części uszkodzonych, nie nadawał się do użytkowania. Sąd zauważył, że ponowny montaż i demontaż tych części z całą pewnością przyczyniłby się do zwiększenia kosztów naprawy, a nadto pozwany – twierdząc, że powód mógł użytkować uszkodzony samochód – winien był wykazać, że ze względów bezpieczeństwa takie użytkowanie było możliwe.

Tym samym Sąd uznał za wykazane w sprawie, że w wyniku wypadku z dnia 28 sierpnia 2010 roku powód poniósł wydatek w kwocie 5.250 zł w celu zapewnienia możliwości korzystania w zakresie odpowiadającym temu sprzed wypadku z pojazdu samochodowego, a tym samym poniósł szkodę w wymienionej wysokości, do pokrycia której zobowiązany był na podstawie umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartej ze sprawcą wypadku pozwany zakład ubezpieczeń. Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł, jak w pkt I. wyroku. O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. Orzekając w powyższym zakresie Sąd miał na względzie unormowanie art. 14 ust 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003r. Nr 124, poz. 1152 ze zmianami). Sąd miał w sprawie na uwadze okoliczność, że powód wezwał pozwanego do zapłaty objętego sporem świadczenia w piśmie z dnia 6 grudnia 2010 roku które pozwany otrzymał 29 grudnia 2010 roku, zaś pozwany odmówił jego wypłaty w piśmie, datowanym na dzień 21 stycznia 2011 roku, stąd Sąd przyjął, że w dniu 29 stycznia 2011 roku (data od której powód domaga się zapłaty odsetek ustawowych) bez wątpienia pozostawał już w opóźnieniu w zapłacie spornej należności, stąd nie wykraczając poza granice żądania, Sąd zasądził wskazane odsetki ustawowe zgodnie z żądaniem wyrażonym w pozwie. O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie drugim wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. wskazując, że w rozpoznawanej sprawie powód okazał się stroną wygrywającą sprawę w całości, co dawało podstawę dla obciążenia pozwanego całością poniesionych przez stronę powodową kosztów postępowania. Na poniesione przez powoda koszty w wysokości 1.480 zł składają się następujące kwoty: 263 zł (opłata od pozwu), 1.200 zł (wynagrodzenie adwokata w wysokości określonej na podstawie § 6 pkt 4 w zw. z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. (Dz.U.2013.461 tekst jednolity) oraz kwota 17 zł uiszczona tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa. W punkcie trzecim działając na podstawie art. na art. 113 ust.

1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.) Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie kwotę 1.107 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych. Sąd obciążył stronę pozwaną, jako przegrywającą w całości obowiązkiem uiszczenia kwoty 1.107 zł wypłaconej z sum budżetowych tytułem wynagrodzenia dla biegłego sądowego.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając go w całości. Strona skarżąca orzeczeniu temu zarzuciła:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego mających wpływ na treść zapadłego orzeczenia, a w szczególności:

- art. 361 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię przepisu, polegającą na przyznaniu wiarygodności oświadczeniom powoda, zgodnie z którymi najem pojazdu marki M. (...) miał trwać wyłącznie jeden dzień, mimo iż z umowy najmu wynika, że została ona zawarta na czas nieokreślony, a w konsekwencji wyprowadzenie wniosku, iż normalną konsekwencją zdarzenia, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki N. (...) jest najmowanie pojazdu marki M. (...) od dnia poprzedzającego dzień kolizji, a tym samym uznanie, iż najem pojazdu pozostaje w adekwatnym związku przyczynowo - skutkowym ze zdarzeniem powodującym szkodę;

- art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że na powodzie nie spoczywał obowiązek wykazania niezbędności i konieczności najmu pojazdu zastępczego, w szczególności wykazania, że w czasie trwania stosunku najmu pojazdu zastępczego powód wykonywał prace budowlane wymagające środka transportu;

2) naruszenie przepisów prawa procesowego, w szczególności:

- art. 232 k.p.c. poprzez uznanie, iż powód wywiązał się z obowiązku udowodnienia faktów, z których wywodzi dla siebie określone skutki prawne i tym samym udowodnił zasadność i niezbędność najmu pojazdu zastępczego;

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na uznaniu, iż: poniesienie przez powoda koszty najmu pojazdu marki S. wykorzystywanego wyłącznie w celu prowadzenia działalności gospodarczej pozostają w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem polegającym na uszkodzeniu pojazdu niewykorzystywanego w tym celu i tym samym zasadne jest zasądzenie na rzecz powoda odszkodowania tytułem ich zwrotu; pojazd powoda marki N. (...) mógł i był wykorzystywany w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, której przedmiotem jest działalność w zakresie usług budowlanych, zaś konsekwencją jego uszkodzenia jest konieczność najmu innego pojazdu, innego typu, innego przeznaczenia tj. M. (...);

3) błąd w ustaleniach faktycznych, a w konsekwencji błędne wyprowadzenie wniosków, polegające w szczególności na przyjęciu, iż skoro samochód powoda był wyposażony w hak holowniczy uzasadnionym było uznanie, że służył on również do przewożenia materiałów budowlanych oraz że powód prowadzi działalność w zakresie usług budowlanych nieprzerwanie od 2001 r. i w konsekwencji pojazd uszkodzony jest mu niezbędny, bowiem musi dostarczać ciężkie materiały budowlane służące do wykonywania prac, oraz że to właśnie na osobach wykonujących usługi budowlane spoczywa obowiązek ich dostarczenia, oraz że z doświadczenia życiowego wynika, że to wykonujący usługi budowlane zobowiązani są do dostarczania materiałów budowlanych na teren wykonywanej pracy.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o: zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości; zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych - za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie jako bezzasadnej oraz o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego jest niezasadna.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy i przyjmuje je za własne, bez potrzeby ich powtórnego przytaczania. Uznaje również za prawidłową wywiedzioną na ich podstawie ocenę prawną.

Nietrafne są zwłaszcza podniesione w apelacji zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i błędu w ustaleniach faktycznych sprowadzające się do kwestionowania faktu wykorzystywania przez powoda R. N. uszkodzonego w kolizji z dnia 28 sierpnia 2010 r. samochodu marki N. (...) o nr rej. (...) w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Sąd Rejonowy poddał bowiem wnikliwej ocenie zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, ustalając prawidłowo stan faktyczny sprawy. Jednocześnie dokonana przez Sąd I instancji ocena materiału dowodowego odpowiada regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego rozumowania, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów.

Nie ulega wątpliwości, iż powód w okresie, w którym zaistniała kolizja samochodu marki N. (...) o nr rej. (...), prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) w S., której przedmiotem jest szeroko rozumiana działalność w zakresie usług budowlanych. Wiarygodność twierdzeń powoda w tym zakresie, Sąd Rejonowy ocenił zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego. Po pierwsze: nie sposób wyobrazić sobie prowadzenia działalności gospodarczej bez pojazdu. Po drugie: właściwe znaczenie zostało też nadane faktowi zamontowania haka holowniczego w tymże samochodzie. Otóż N. (...) jest autem wysokiej klasy, a zatem Sąd I instancji zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego prawidłowo uznał, iż posiadanie takowego urządzenia musiało mieć swój cel praktyczny - wykorzystywanie w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Zatem zarzut pozwanego, iż kosztem pozwanego powód finansował wynajem pojazdu przeznaczony dla innych celów niż pojazd uszkodzony nie może być uwzględniony.

Reasumując skoro uszkodzony samochód poza środkiem transportu własnego był wykorzystywany w razie potrzeby jako środek transportu w ramach osobiście prowadzonej działalności gospodarczej, to właśnie zachowanie powoda, który godził się na korzystanie w czasie naprawy z pojazdu o zdecydowanie niższym standardzie, ale jednocześnie z niższym kosztem wynajmu - świadczyło o minimalizowaniu szkody. Argumentacja pozwanego kwestionująca tą decyzję sprowadza się w zasadzie do uznania, iż gdyby powód wynajął samochód o podobnym standardzie za cenę o 1/3 wyższą, to wtedy brak by było podstaw do kwestionowania tych kosztów. Taka argumentacja nie mogła jednak przekonać Sądu II instancji o zasadności podnoszonych zarzutów.

Dokonana natomiast przez Sąd Rejonowy analiza materiału dowodowego doprowadziła do prawidłowego wniosku, iż normalnym następstwem uszkodzenia pojazdu N. (...) była więc konieczność wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności. Tym samym podniesione w apelacji zarzuty naruszenia art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. są chybione.

Przechodząc do dalszej części apelacji Sąd odwoławczy stwierdza, że wskazana przez pozwanego okoliczność, iż najem samochodu marki M. (...) został dokonany na dzień przed zaistnieniem kolizji, nie podważa powyżej przedstawionych wniosków. Należy bowiem zwrócić uwagę na trwałą współpracę stron umowy wynajmu pojazdu, nieokreślony czas trwania tej umowy i bardzo krótki termin jej wypowiedzenia. Analiza tych faktów wskazuje na wiarygodność twierdzeń powoda, iż planował wynajem pojazdu na jeden dzień i w związku z uszkodzeniem samochodu najem ten został przedłużony na okres naprawy. Ponadto za wiarygodne należy uznać twierdzenia powoda, iż również niemożność wypożyczenia za kwotę 350 zł netto pojazdu podobnej klasy jak uszkodzony, skłoniła go do przedłużenia okresu najmu samochodu, który już znajdował się w jego posiadaniu. Z opinii biegłego sądowego M. M. wynika, że we wrześniu 2010 r. w ofercie zlokalizowanych na terenie S. wypożyczalniach pojazdów nie było możliwości wypożyczenia takiego samochodu jak uszkodzony, a dodatkowo średnia cena netto wynajmu pojazdu podobnej klasy do uszkodzonego wynosiła kwotę o 204,80 zł netto wyższą niż stawka za wynajem wypożyczonego dnia 27 sierpnia 2010 r. samochodu marki M. (...).

W tym stanie rzeczy wbrew pogładowi apelującego normalnym następstwem uszkodzenia samochodu marki N. (...) wykorzystywanego przez powoda w ramach stałego prowadzenia przez niego działalności gospodarczej była

konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego marki M. (...) w celu kontynuowania tej działalności w okresie niezbędnym do zakończenia naprawy uszkodzonego samochodu. Dodatkowo to działanie powoda należy uznać za zmierzające do zminimalizowania poniesionej szkody.

Sąd Okręgowy nie podzielił zatem podniesionego przez apelującego zarzutu naruszenia przepisu art. 361 § 1 k.c. Przepis ten stanowi, że zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Zatem związek przyczynowy, jaki ma wystąpić między wymienionymi zdarzeniami jest związkiem normatywnym, a nie zwykłym związkiem przyczynowo-skutkowym. Normalny (adekwatny) związek występuje wówczas, gdy w łańcuchu kolejnych przyczyn i skutków mamy do czynienia z przyczynami, które zazwyczaj (normalnie) wywołują dane skutki. W wyroku z dnia 10 sierpnia 2011 r. (sygn. akt I ACa 1082/10, LEX nr 898633) Sąd Apelacyjny w Poznaniu stwierdził, że ocena, czy skutek jest normalny, powinna być oparta na całokształcie okoliczności sprawy oraz wynikać z zasad doświadczenia życiowego zasad wiedzy naukowej i specjalnej. W wyroku z dnia 8 września 2004 r. (sygn. akt IV CK 672/03, LEX nr 146324) Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, iż za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona. Postulat pełnego odszkodowania przemawia więc za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia, z tym że tylko za okres między dniem zniszczenia a dniem w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd, nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania.

Wobec powyższego wydatek powoda na czasowe wynajęcie pojazdu zastępczego marki M. (...) w okolicznościach sprawy zalicza się do kategorii wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, a więc koniecznych. Taki wydatek obejmuje odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Stąd powód mógł skutecznie domagać się zwrotu od pozwanego poniesionego z tego tytułu wydatku. Co do zagadnienia wysokości poniesionych przez powoda kosztów wynajmu pojazdu zastępczego apelujący nie podniósł żadnych zarzutów, zaś ich wysokość nie budzi zastrzeżeń Sądu Odwoławczego.

W świetle powyższych rozważań Sąd Odwoławczy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1. sentencji wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w punkcie 2. sentencji wyroku na podstawie o art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Z art. 108 § 1 k.p.c. wynika, że sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Zgodnie zaś z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Cytowany przepis wyraża podstawową zasadę rozstrzygania o kosztach postępowania - odpowiedzialności za jego wynik. Mając powyższe unormowanie na względzie Sąd Okręgowy wskazuje, iż w rozpatrywanej sprawie apelacja pozwanego jest w całości niezasadna, a więc to on jest w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c. stroną przegrywającą sprawę w postępowaniu apelacyjnym. Zatem wobec złożonego przez stronę powodową żądania zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, to pozwany winien zwrócić jej przedmiotowe koszty. Na koszty te złożyło się wyłącznie wynagrodzenie reprezentującego stronę powodową adwokata w wysokości 600 zł, które przy uwzględnieniu wartości przedmiotu zaskarżenia, zostało ustalone na podstawie § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 4 oraz § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 461).